

R. van Herk, *Een schepping uit het niets. 25 jaar VU ziekenhuis*. AZVU, Amsterdam 1991. [216 blz. geb. geïll.] f 20,00.

Ter gelegenheid van het zilveren jubileum op 12 oktober 1991 verscheen dit gedenkboek, geschreven door de in Rotterdam afgestudeerde historicus drs. R. van Herk. Helaas voldoet het niet aan de verwachting.

'Het is een braaf boek geworden, waarin de opmerkelijkste affaires niet worden aangeroerd', aldus de recensent van het weekblad van de VU *Ad Valvas* (jrg.39,no.14), die vervolgens de gelegenheid aangrijpt om de 'schandalen' rond het ziekenhuis nog eens op te sommen. Het is inderdaad opvallend dat in het boek met geen woord gerept wordt over de geruchtmakende zaak van de vier verpleegkundigen die zelfstandig euthanasie hadden toegepast op comateuze patiënten. Juist onderwerpen als euthanasie, maar ook abortus (waaraan enkele nietszeggende regels worden gewijd) had de auteur moeten uitwerken om te onderzoeken in hoeverre het protestants-christelijk karakter van het Academisch Ziekenhuis van de Vrije Universiteit (AZVU) zich onderscheidt van andere academische ziekenhuizen. Afgezien van een paragraaf over de problemen rondom de benoeming van een adjunct-direkteur (grondslag versus geschiktheid) gaat de auteur nergens diep in op het bijzonder karakter van het ziekenhuis. Ook de slotparagraaf over het pastoraat mist elke diepgang. De auteur beperkt zich tot een enkel feit en citeert en laat de lezer met lege handen achter. Welke rol deze zorg behoort te spelen en hoe dit in de praktijk toegepast werd, de lezer komt het niet te weten. Typerend voor de oppervlakkigheid is de volgende constatering van de auteur: 'Van een predikant wordt vandaag de dag een andere benadering verwacht dan vijftientig jaar geleden' (p. 181). Wat er de afgelopen vijftientig jaar in het ziekenhuispastoraat veranderd is en hoe dit het werk van de predikanten heeft beïnvloed, verzuimt de auteur duidelijk te maken. Ook de opmerking dat door een veranderend patiëntenbestand het VU-ziekenhuis met een stijgend aantal patiënten in 'psychische en geestelijke nood' te maken krijgt, roept vragen op zonder dat er antwoorden geven worden.

Dat een academisch ziekenhuis de 'werkplaats' is van de faculteit der geneeskunde komen we te weten uit het 'Ten geleide' door dr.ir. P. Ros; de auteur verzuimt het om de boeiende relatie tussen universiteit en ziekenhuis in zijn boek te beschrijven. Ook een derde aspect dat karakteristiek is voor het AZVU, de regionale functie, wordt een enkele keer genoemd, maar niet uitgewerkt. Wat de lezer wel krijgt is een slechte en slordig geschreven geschiedenis van het VU-ziekenhuis. Kromme, in populaire stijl geschreven zinnen, 'dit lijkt het